

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

MUZEUM REGIONALNEGO im. HIERONIMA ŁAWNICZAKA w KROTOSZYNIE

za rok 2025

**Krotoszyn
9 stycznia 2026 roku**

1. Gromadzenie i dokumentacja zbiorów:

a) Pozyskiwanie zabytków związanych z historią i kulturą regionu krotoszyńskiego:

W roku 2025 śledzono oferty antykwareczne i aukcje internetowe w celu pozyskiwania obiektów muzealnych i archiwalnych. Zbiory Muzeum powiększyły się w tym czasie o **41 obiektów** (o wartości ok. **8 725,76 zł**), w tym **14 sztuk zakupiono za łączną kwotę 5 305,76 zł**, **27 sztuk pozyskano w formie darów i nieodpłatnych przekazów** (ich łączna wartość to ok. 3 420,00 zł).

Ponadto w zbiorach Muzeum znalazł się **1 depozyt** archeologiczny, przekazany przez WUOZ w Poznaniu delegatura w Kaliszu (niewyceniony).

W roku 2024 pozyskano łącznie 77 obiektów o łącznej wartości ok. 8 453,65 zł.

Najcenniejsze zeszłoroczne nabytki to:

- medal wybity z okazji 30-lecia Towarzystwa Gimnastycznego Sokół w Krotoszynie (1896–1926) z dedykacją: „założycielowi w dowód uznania”;
- fajansowa sosjerka/musztardówka z krotoszyńskiego kasyna oficerskiego 56. Pułku Piechoty Wielkopolskiej, wykonana w Ćmielowie;
- odznaka pamiątkowa Towarzystwa Powstańców i Wojaków, z dedykacją: „Powstańcowi Broni wdzięczna Wielkopolska” – należąca do dr. Stefana Budzyńskiego.

Zbiory muzealiów – stan na 31 grudnia 2025 r.

Dziedzina	Pozyskane w 2025 r.	Ogółem	Własne	Depozyty
archeologia	1 (depozyt)	654	653	1
historia	39	3 999	3 920	79
militaria	-	276	266	10
numizmaty	-	149	149	-
sztuka	2	341	281	60
etnografia	-	1 306	1 284	22
technika	-	89	89	-
RAZEM	42	6 814	6 642	172

b) Prowadzenie ksiąg inwentarzowych muzealiów, rejestracja i znakowanie nowych zabytków:

Wszystkie nowo pozyskane obiekty wpisano do księgi wpływu, ksiąg inwentarzowych muzealiów i depozytów oraz oznakowano (42 obiekty).

c) Dokumentacja opisowa i fotograficzna nowych obiektów (karty ewidencyjne):

Dokumentacja prowadzona jest na bieżąco – przygotowano karty ewidencyjne do wszystkich 42 muzealiów.

d) Materiały Pomocnicze:

W roku sprawozdawczym liczba materiałów pomocniczych (MP) w muzeum powiększyła się o **20 pozycji** i obecnie wynosi **753 obiekty**. Wszystkie przedmioty znajdujące się w wykazie materiałów pomocniczych zostały pozyskane jako nieodpłatne dary oraz przekazy.

W roku 2024 pozyskano dla tego działu 14 obiektów.

2. Konserwacja muzealiów:

a) Profilaktyka konserwatorska:

Prace renowacyjne i konserwatorskie w pracowni własnej Muzeum: mycie, czyszczenie, zabytków drewnianych i metalowych, impregnacja środkami owadobójczymi, odrdzewianie **51 obiektów**.

W roku 2024 profilaktyką konserwatorską objęto 52 obiekty.

b) Specjalistyczne prace konserwatorskie:

Nie zlecono tego typu prac z powodu braku środków finansowych na ten cel w budżecie Muzeum.

3. Działalność wystawiennicza i edukacyjna:

a) Wystawa stała:

Frekwencja zwiedzających wystawę stałą	W grupach		Indywidualnie	Razem
	14 grup	325 osób	712 osób	1 037 osób
w roku 2024	23 grupy	463 osoby	574 osoby	1 037 osób

b) Wystawy czasowe:

W roku 2025, w gmachu muzeum, na krotoszyńskim rynku oraz w budce strażniczej pod budynkiem poklasztornym zorganizowano 9 wystaw (siedem w roku 2024), w tym 6 własnych, 2 współorganizowane i 1 wypożyczoną:

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja	
1.	od 13 I 2023	„Dzieje krotoszyńskiego garnizonu”	Wystawa zorganizowana przed gmachem Muzeum, w budce strażniczej. Ekspozycja składa się z trzech plansz, na których ukazano historię krotoszyńskich koszar, dzieje stacjonujących w mieście garnizonów oraz listy dowódców tych formacji.	liczba zwiedzających trudna do określenia	
2.	6 XII 2024 – 31 I 2025	„Ozdoby Choinkowe”	Wystawa pokonkursowa prac, które napłynęły do Muzeum w ramach konkursu „Ozdoby Choinkowe”.	1 grupa – 15 osób indywidualnie – 8 osób	23 osoby
3.	7 II – 14 III	„Nie takie mroczne te wieki”	Wystawa zorganizowana z okazji 620-lecia Krotoszyna, 610. rocznicy lokacji miasta, 25-lecia Stowarzyszenia Bractwo Rycerskie Ziemi Kaliskiej oraz 20-lecia Pocztu Wierzbity z Krotoszyna. Na ekspozycji zaprezentowano należące do członków Pocztu rekonstrukcje strojów, wyposażenia i uzbrojenia, jakie mogły być używane przez zbrojnych wchodzących w skład kopii rycerskiej, oddziału straży miejskiej oraz przez zwykłych mieszkańców wielkopolskiego miasteczka z lat 1380–1423.	11 grup – 193 osoby indywidualnie – 38 osób	231osób
4.	24 III – 11 IV	Jubileuszowa wystawa gazownicza	Niewielka wystawa zorganizowana na piętrze muzeum z okazji 160. rocznicy utworzenia w Krotoszynie gazowni. Z tej okazji od 24 marca do 11 kwietnia na piętrze muzeum można bezpłatnie zwiedzać niewielką wystawę związaną z krotoszyńskim gazownictwem. Ekspozycję stanowiła część pamiątek po krotoszyńskiej gazowni, które przekazał muzeum poznański oddział Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego.	liczba zwiedzających trudna do określenia	
5.	8 V – 29 VI	„Rosarium”	Ekspozycja zorganizowana we współpracy z Agencją „Zegart”, na której zaprezentowano ponad trzydzieści wielkoformatowych, przetworzonych cyfrowo fotografii róż autorstwa gdańskiego artysty fotografa Erazma Wojciecha Felcyna.	2 grupy – 40 osób indywidualnie – 9 osób	49 osób
6.	17 VII – 30 X	„Kalendarium Krotoszyńskie”	Wystawa plenerowa prezentowana na krotoszyńskim Rynku, w związku z jubileuszem 620-lecia Krotoszyna i 610. rocznicy lokacji miasta. Na dwudziestu planszach ukazano subiektywny wybór najważniejszych dat w dziejach naszego miasta, wzbogacony o 117 planów, rycin i fotografii	liczba zwiedzających trudna do określenia	
7.	25 VII – 29 VIII	„Echa Mistrzów – Głosy Młodych. Od klasyki ku własnym ścieżkom”	Wystawa artystyczna uczniów krotoszyńskiej Pracowni Malarskiej „Malort”. Na ścianach sali wystaw czasowych zawisło czterdzieści różnorodnych prac autorstwa jedenaścioro młodych artystów, kształconych przez Agnieszkę Pawlak-Bryske i Sylwię Piętkę.	20 osób	
8.	8 IX – 17 X	„Dawne rolnictwo”	Wystawa towarzysząca cyklicznym zajęciom muzealnym realizowanym na ten sam temat.	frekwencję doliczono do uczestników lekcji muzealnych	
9.	6 XII 2024 – 31 I 2025	„Kartki Bożonarodzeniowe”	Wystawa pokonkursowa prac, które napłynęły do Muzeum w ramach konkursu „Kartki Bożonarodzeniowe”.	40 osób	
RAZEM*				ok. 363 osoby	

* Nie ujęto trudnej do określenia liczby zwiedzających wystawy w muzealnym korytarzu na parterze oraz poza siedzibą instytucji – na krotoszyńskim Rynku i w budce strażniczej.

c) Wystawy wypożyczane:

Obecnie muzeum ma w ofercie cztery wystawy do wypożyczenia. W minionym roku udostępniliśmy 3 z tych wystaw (również 3 w roku 2024), nie jesteśmy jednak w stanie określić frekwencji podczas ich zwiedzania:

Lp.	Tytuł	Termin	Wypożyczający
1.	„Powstanie Wielkopolskie na ziemi krotoszyńskiej”	9 I – 17 I 2025	ZSP nr 2 w Krotoszynie
2.	„Powstanie Wielkopolskie na ziemi krotoszyńskiej”	4 II – 28 III 2025	Zdunowski Ośrodek Kultury
3.	„Żołnierze wyklęci”	17 II – 6 III 2025	SP nr 4 w Krotoszynie

d) Wernisaże wystaw:

W minionym roku zorganizowano w Muzeum trzy wernisaże wystaw czasowych (dwa w roku 2024):

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja
1.	6 II	„Nie takie mroczne te wieki”	wernisaż wystawy czasowej z udziałem członków Stowarzyszenia Bractwo Rycerskie Ziemi Kaliskiej oraz Pocztu Wierzbity z Krotoszyna, połączony z recitalem gry na vielle wystąpiła Adrianna Ciemińska – rekonstruktorka grająca na co dzień w Filharmonii Kaliskiej i pracująca w tamtejszej Szkole Muzyczne	ok. 70 osób
2.	7 V	„Rosarium”	wernisaż wystawy czasowej z udziałem Jerzego Zegarlińskiego z Agencji „Zegart”.	ok. 20 osób
3.	24 VII	„Echa Mistrzów – Głosy Młodych. Od klasyki ku własnym ścieżkom”	Wernisaż prowadzony przez instruktorki Pracowni Malarskiej „Malort” w Krotoszynie – Agnieszkę Pawlak-Bryske i Sylwię Piętkę oraz urozmaicony o możliwość pozyskania specjalnie przygotowanego katalogu wystawy.	ok. 110 osób
RAZEM				ok. 200 osób

e) Lekcje muzealne:

Oferta zajęć muzealnych liczy obecnie 39 tematów. W minionym roku przeprowadzono **161 lekcji muzealnych** na **29 tematów** (w roku 2024 zrealizowano 175 lekcji na 26 tematów):

Lp.	Temat	Ilość grup	Liczba uczestników
1.	56 Pułk Piechoty Wielkopolskiej w wojnie obronnej 1939 r.	1	6
2.	Dawne rolnictwo	15	290
3.	Dzieje Krotoszyńska	7	124
4.	Historia miasta w nazwach krotoszyńskich ulic	2	34
5.	Krotoszyn w cieniu swastyki 1939–1945	1	12
6.	Krotoszyn w odrodzonej Polsce 1919–1939	2	17
7.	Krotoszyn w okresie zaborów	1	14
8.	Krotoszyn w Polsce Ludowej	1	21
9.	Krotoszyńskie walki o niepodległość	1	11
10.	Krotoszyńskie obyczaje ludowe	1	30
11.	Pierwsza wizyta w muzeum	4	56
12.	Początki miasta Krotoszyńska	4	70
13.	Podania i legendy ziemi krotoszyńskiej	1	22
14.	Polacy na frontach II wojny światowej	3	44
15.	Powstanie Wielkopolskie na ziemi krotoszyńskiej	4	82
16.	Rozwój Krotoszyńska do początku XX w.	1	11
17.	Słowianie	1	25
18.	Techniki malarskie	1	17
19.	Zwyczaje andrzejkowe	26	514
20.	Zwyczaje bożonarodzeniowe	1	21
21.	Zwyczaje bożonarodzeniowe z grą	18	326
22.	Zwyczaje wiosenne i wielkanocne	30	628
23.	Życie w dawnym Krotoszynie	2	21
24.	*Archeologia okolic Krotoszyńska	4	72
25.	*Co to jest archeologia?	1	22
26.	*Dr Władysław Bolewski	1	20
27.	*Gra muzealna w ramach „Krotoszyn Express”	11	55
28.	*Kultura ludowa	1	6
29.	*Zagadki muzealne/ Gry muzealne	15	468
RAZEM		161	3 039

* Tematy zrealizowano na zamówienie nauczycieli, jednak nie figurują one na razie w ofercie muzeum.

W minionym roku z oferty edukacyjnej Muzeum skorzystało **65** szkół, przedszkoli i innych instytucji (w roku 2024 – 57):

Przedszkola	Il.	Szkoły podstawowe	Il.	Szkoły podstawowe	Il.	Inne	Il.
Przedszkole nr 1	7	SP 1 Krotoszyn	9	SP Krośnice	4	Akademia Team Krotoszyn	1
Przedszkole nr 2	1	SP 3 Krotoszyn	6	SP Lutogńew	6	AMW Sinevia Nowy Dwór Mazowiecki	1
Przedszkole nr 5	1	SP 4 Krotoszyn	4	SP Mokronos	4	Biblioteka Baszków	1
Przedszkole nr 6	3	SP 5 Krotoszyn	6	SP Nowa Wieś	1	Biblioteka Publiczna Krotoszyn	1
Przedszkole nr 7	5	SP 7 Krotoszyn	3	SP Orpiszew	3	Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw	2
Przedszkole „Bajka”	4	SP 8 Krotoszyn	12	SP Świnków	3	Częstochow. Stow. Rozw. Małej Przedsieb.	1
Przedszkole „Kacper i Prz.”	2	NSP Krotoszyn	2	SP Zalesie Małe	2	Dom Pomocy Społecznej w Zdunach	1
Przedszkole „Słoneczko”	1	SP Montessori Krot.	11			Dzienny Dom Seniora w Krotoszynie	1
Przedszkole „Smerfuś”	6	SSP Krotoszyn	8	Szkoły Specjalne	Il.	Gminny Ośr. Sportu i Rekreacji Komorniki	4
Przedszkole „U Zuzi”	4	SP Baszków	1	ZSS Krotoszyn	1	Leader School Jarocin	2
Przedszkole przy SP 1	3	SP Benice	1			Stow. Nauk.-Tech. Inż. i Tech. PGNiG Poz.	1
Przedszkole przy SP 3	2	SP Biadki	1	Szkoły ponadpodst.	Il.	Stowarzyszenie Szansa Krotoszyn	1
Przedszkole przy SP 7	2	SP Brzoza	1	I LO Krotoszyn	1	Środow. Dom Samopomocy w Krotoszynie	2
Przedszkole Bożacin	1	SP Chwaliszew	2	ZSP 1 Krotoszyn	2	Tow. Reintegracji Społecznej Rozdrażew	1
Przedszkole Golina	1	SP Dobrzyca	1	ZSP 2 Krotoszyn	7	Urząd Miejski w Krotoszynie	1
Przedszkole Grębów/Dąbrowa	1	SP Dunkana	1	ZSP 3 Krotoszyn	3	ZHP Świnoujście/ Kwidzyń	1
Przedszkole Koźmin Wlkp.	3	SP Gorzupia	5	ZSTiO Krotoszyn	4		
Przedszkole Rozdrażew	3	SP Kobierno	2				

W minionym roku poza siedzibą Muzeum zorganizowano **pięć** prelekcji:

Lp.	Temat	Miejsce	Data	Uczestnicy
1.	„Krotoszyn na dawnych pocztówkach”	Środowiskowy Dom Samopomocy w Krotoszynie	24 I	ok. 30 osób
2.	„Powstanie wielkopolskie 1918–1919 na ziemi krotoszyńskiej”	Dom Seniora w Rozdrażewie	9 IV	ok. 40 osób
3.	„Najdawniejsze dzieje Krotoszyńska”	Dzienny Dom „Senior+” w Krotoszynie	11 VI	ok. 40 osób
4.	„Najdawniejsze dzieje Krotoszyńska”	Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Chwaliszewie	13 VI	ok. 50 osób
5.	„Opowieść o Niepodległej”	Szkoła Podstawowa nr 7 w Krotoszynie	7 XI	ok. 150 osób
RAZEM		-----	-----	ok. 310 osób

f) Imprezy historyczno-kulturalne oraz spotkania:

W roku 2025 zorganizowano z udziałem Muzeum **osiem imprez i spotkań** (siedem w roku 2024). Sześć z nich odbyło się w gmachu Muzeum i w jego najbliższej okolicy, a dwie w innych krotoszyńskich obiektach:

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja
1.	1 III	Wieczornica z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych	W Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, na parterze muzeum zorganizowano XII wieczornicę poświęconą żołnierzom podziemia niepodległościowego. Podczas spotkania miała miejsce premiera drugiego wydania publikacji Daniela Szczepaniaka pt. „Konspiracja antykomunistyczna w powiecie krotoszyńskim w latach 1945-1956”. Były pracownik muzeum przybliżył uczestnikom tematykę najnowszego wydania. Piotr Mikołajczyk przedstawił tło działalności powojennej konspiracji i represje jakie zgotowali polskiemu społeczeństwu sowieccy oprawcy i ich polscy pachołkowie. Wieczornicę uświetnił występ uczniów Szkoły Podstawowej w Orpiszewie, przygotowany przez Ilonę Olejnik i Aleksandrę Paszek z efektowną scenografią Wioletty Trawińskiej, poświęcony patronowi szkoły – Witoldowi Pileckiemu.	ok. 100 osób
2.	15 IV	„Blaski i cienie korony – opowieść o pierwszych polskich królach w 1000. rocznicę ich koronacji”	Dwunaste spotkanie w ramach cyklu „Muzealne spotkania z historią”, którego temat nawiązywał do przypadającej w tym roku, milenijnej rocznicy koronacji królewskich Bolesława I Chrobrego i jego syna – Mieszka II Lamberta. Prelekcję wygłosił dyrektor krotoszyńskiego muzeum – Piotr Mikołajczyk.	ok. 50 osób
3.	18 V	„Noc Muzeów”	Podczas tegorocznej „Nocy Muzeów” można było jak zwykle zwiedzić wystawę stałą, której tradycyjnie towarzyszył konkurs adresowany głównie do najmłodszych. Dla zainteresowanych przygotowano zwiedzanie kościoła pw. św. Ap. Piotra i Pawła oraz krotoszyńskiego ratusza z przewodnikiem, którym był dyrektor muzeum.	ok. 500 osób
4.	12 VI	„Wieczór z archeologią”	Spotkanie zorganizowano po raz kolejny w ramach Europejskich Dni Archeologii. Sebastian Przybylski, archeolog z krotoszyńskiego Muzeum omówił „Archeologię pod mikroskopem – ślady na zabytkach archeologicznych, co na ich podstawie mogą powiedzieć archeolodzy”. Drugim z prelegentów był Leszek Ziábka – archeolog, właściciel firmy „MBL Leszek Ziábka - badania i usługi archeologiczne”. Przedstawił on „Wstępne wyniki badań archeologicznych przy budowie drogi w Sulmierzycach”, przy której to inwestycji przez jakiś czas pełnił nadzór archeologiczny.	30 osób
5.	25 VII	„Początki Krotoszyna i parafii pw. św. Marii Magdaleny”	Trzynaste spotkanie w ramach cyklu „Muzealne spotkania z historią”, którego temat nawiązywał do przypadającej w tym roku, 610. Rocznicy lokacji miejskiej Krotoszyna oraz 620. Rocznicy pierwszej wzmianki historycznej o miejscowości. Wydarzenie odbyło się w odrestaurowanym, drewnianym kościółku pw. św. Marii Magdaleny w Starym Krotoszynie, a prelegentem był ponownie dyrektor krotoszyńskiego muzeum – Piotr Mikołajczyk.	ok. 120 osób
6.	5 X	„Planszówki w muzeum”	Piąta edycja wydarzenia organizowanego z okazji „dnia gier planszowych” wspólnie z nieformalną krotoszyńską grupą „Noname Boardgamer”. Między godziną 12.00 a 17.00, przy sześciu stołach można było zagrać w ponad pięćdziesiąt różnorodnych gier planszowych, karcianych oraz bitewnych. Gry pochodziły głównie z kolekcji prywatnych.	ok. 30 osób
7.	12 X	„Wehikuł Czasu – Krotoszyn 1945”	Ósma edycja imprezy, współorganizowana z grupą rekonstrukcyjną Poczci Wierzbęty z Krotoszyna oraz Agencją „Pietrasz” nawiązywała do walk toczonych w okolicy Krotoszyna w 1945 roku i związana była z przypadającą, 80-tą rocznicą tych wydarzeń. Podczas ubiegłorocznego „Wehikułu Czasu” przestrzeń pomiędzy muzeum a kościołem zajęły stanowiska i dioramy historyczne, na których zaproszeni rekonstruktorzy prezentowali swoją broń i wyposażenie – także pojazdy. Ponadto na parterze gmachu poklasztornego swoją imponującą kolekcję broni prezentował krotoszyńszanin – Marek Jamry. Jednym z elementów wydarzenia była niezwykle ciekawa prelekcja historyczna poświęcona epizodom walk o Krotoszyn przedstawiona przez Kacpra Rączkowiaka. Podczas imprezy można było również zwiedzić muzealne wystawy i nieodpłatnie otrzymać broszurę „Krotoszyn w cieniu swastyki”. Punktem kulminacyjnym wydarzenia była efektowna inscenizacja epizodów i walk miejskich o Krotoszyn z 23–24 stycznia 1945 roku, połączona z historycznym komentarzem.	ok. 500 osób
8.	27 XII	Wieczornica Pamięci Powstania Wielkopolskiego	Spotkanie odbyło się po raz pierwszy w sali reprezentacyjnej krotoszyńskiego ratusza. Rozpoczęło się od wręczenia nagród laureatom konkursu „Pocztówka powstańcza”. Następnie przyszedł czas na dwa wystąpienia. W pierwszy Łukasz Cichy – dziennikarz i historyk – przedstawił sylwetki członków krotoszyńskiego Bractwa Strzeleckiego, którzy wzięli udział w powstaniu. Drugim prelegentem był Piotr Mikołajczyk – historyk i dyrektor Muzeum, który przedstawił okoliczności walk powstańczy w rejonie Krotoszyna z uwzględnieniem zainstalowanego niedawno w przestrzeni miejskiej, opracowanego przez dyrektora „Szlaku Pamięci Powstania Wielkopolskiego”. Wieczornicy towarzyszyła pokonkursowa wystawa „Pocztówka Powstańcza”.	ok. 120 osób
RAZEM				ok. 1 450 osób

g) Konkursy:

W roku 2025 Muzeum zorganizowało **osiem konkursów** dla dzieci, młodzieży i dorosłych (w roku 2024 było ich siedem). Trzy z nich to konkursy historyczne, jeden plastyczny oraz cztery gry, z których trzy zorganizowane były przez inne podmioty, a muzeum było partnerem podczas ich organizacji:

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja
1.	7 II	„Śladami Powstania Wielkopolskiego”	Terenowa gra miejska dla uczniów szkół podstawowych, zorganizowana przez Szkołę Podstawową nr 1 w Krotoszynie	20 osób
2.	5 III	„Powstanie Wielkopolskie w powiecie krotoszyńskim – dzieje i tradycje”	Finał XVI edycji konkursu historycznego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zorganizowanego we współpracy z TMiBZK, Urzędem Miejskim w Krotoszynie oraz Starostwem Powiatowym w Krotoszynie.	34 osoby
3.	23 IV	„W epoce Wierzbęty – 610. rocznica lokacji miejskiej Krotoszyna”	IX edycja konkursu historycznego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zorganizowanego we współpracy z Urzędem Miejskim w Krotoszynie, Starostwem Powiatowym w Krotoszynie oraz Pocztem Wierzbęty z Krotoszyna. Tematyka nawiązywała do 610. rocznicy lokacji miejskiej Krotoszyna	23 osoby

4.	17 V	Konkurs na „Noc Muzeów”	Konkurs przygotowany w ramach Nocy Muzeów we współpracy z krotoszyńskim Urzędem Miejskim.	89 osób
5.	27 V	II gminny konkurs „Majówka z Polską”	Konkurs w formie ecaperoom, zorganizowany przez nauczycieli Szkoły Podstawowej w Benicach w salach krotoszyńskiego muzeum	18 osób
6.	4 VI	„Krotoszyn Express”	3. edycja konkursu językowego, zorganizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły na Błoniu przy współpracy Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury i Szkoły Podstawowej nr 3 w Krotoszynie	55 osób
7.	8 X	„Wojna obronna Polski w 1939 roku i szlak bojowy 56. Pułku Piechoty Wielkopolskiej”	Finał XVII edycji konkursu historycznego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zorganizowanego we współpracy z TMiBZK, Urzędem Miejskim w Krotoszynie oraz Starostwem Powiatowym w Krotoszynie.	25 osób
8.	5 XII	„Kartki Bożonarodzeniowe”	Cykliczny konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych, zorganizowany we współpracy z Galerią Refektarz Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury.	399 osób
RAZEM				663 osoby

h) Publikacje:

W roku 2025 Muzeum zaangażowane było w powstanie **jednej publikacji** (dwóch w roku 2024),. Książkę wydano we współpracy z Towarzystwem Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej:

Lp.	Tytuł	Termin	Uwagi	Nakład
1.	„Krotoszyn i Okolice” tom XXI	30 XII 2025	Periodyk pod redakcją Antoniego Korska, w którym znalazły się m.in artykuły opracowane przez pracowników Muzeum oraz opracowane na podstawie zbiorów muzealnych. Wydawcą tomu jest Towarzystwo Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej, współwydawcą – Muzeum Regionalne.	300 egzemplarzy

i) Podsumowanie działań Muzeum Regionalnego w sieci:*

– YouTube:

- ✓ w roku 2025 zrealizowano i **opublikowano 48 filmów** (52 w roku 2024) co razem daje **310** materiałów;
- ✓ w ubiegłym roku publikowane na platformie materiały były **wyświetlane 17 554** razy (18 628 w roku 2024);
- ✓ **czas oglądania** opublikowanych filmów wyniósł łącznie **1361,9 godziny** (1 341,8 w roku wcześniejszym);
- ✓ kanał **zasubskrybowało 86** użytkowników (89 w roku poprzednim), co daje razem **939** subskrybentów.

– Facebook:

- ✓ w roku 2025 opublikowano **366 postów i relacji** (442 posty i relacje w roku 2024);
- ✓ całkowity **zasięg** postów wyniósł w roku 2025: **1 013 868** (rok wcześniej 127 848);
- ✓ stronę **odwiedzono 34 866** razy (34 464 razy w roku poprzednim);
- ✓ członkami **grupy „Historia i tradycje ziemi krotoszyńskiej”** w roku ubiegłym zostały ... **użytkowników** i obecnie należą do niej ... osoby;
- ✓ w ubiegłym roku stronę muzeum zaczęło obserwować **429** użytkowników i na koniec 2025 **obserwowało ją 4 464** użytkowników (4 035 w roku 2024)

– strona internetowa:

- ✓ w roku 2025 zamieszczono **67 wpisów** (59 w roku poprzednim);
- ✓ łączna liczba wyświetleń wpisów w roku 2025 wyniosła **32 307** (w roku minionym 22 381)**.

* Podane liczby osiągnięto bez wykupowania reklam internetowych oraz usług powiększających zasięgi.

** Ujęto jedynie wyświetlenia wpisów z 2025 r.

j) Inne formy działalności edukacyjnej:

- stworzono **23 prezentacje multimedialne** (w ubiegłym roku 26), głównie ze względu na prowadzone lekcje muzealne, organizowane wydarzenia oraz publikowane na platformie YouTube materiały. Prezentacje uatrakcyjnają również wystawę stałą. Łącznie w swojej bazie muzeum posiada już 259 takich prezentacji;
- **udzielono 160 informacji** (ustnych, pisemnych oraz drogą elektroniczną) na temat historii i kultury lokalnej, działalności Muzeum oraz zbiorów muzealnych i bibliotecznych (roku ubiegłym 166). Realizowano również kwerendy i ankiety na prośbę osób prywatnych, muzeów i innych instytucji;
- **udostępniono** kilkadziesiąt obiektów ze zbiorów muzealnych i bibliotecznych w postaci skanów, fotografii oraz kserokopii.

4. Biblioteka muzealna:

W minionym roku śledzono oferty antykwaryczne, aukcje internetowe oraz publikacje naukowe w celu pozyskiwania kolejnych wydawnictw. Zbiory biblioteczne powiększyły się w tym czasie o **47 pozycji** inwentarzowych (o łącznej wartości około **2 442,08 zł**), w tym **9 z nich zakupiono za kwotę 1 019,88 zł**, **16 pochodziło z darów** (o łącznej wartości około 694,00 zł przy 3 pozycjach niewycenionych), **18 z nieodpłatnych przekazów** (o łącznej wartości około 687,20 zł przy 11 pozycjach niewycenionych) oraz **4 pozycje pozyskano w inny sposób** (o łącznej wartości około 40,00 zł, przy 3 niewycenionych – teczki opracowane przez pracowników muzeum). Są to czasopisma, dokumenty i publikacje dotyczące regionu oraz związanych z nim postaci i instytucji. a także wydawnictwa w których autorzy skorzystali ze

zbiorów naszego Muzeum.

W roku 2024 zbiory biblioteczne powiększyły się o 67 obiektów o łącznej wartości około 1785,80 zł.

Do najcenniejszych nabytków bibliotecznych należą:

- dokumentacja konserwatorska rzeźbionego krzyża przydrożnego z Dzierżanowa;
- L. Woźniak, P. Wilanowski, Ochrona i rewaloryzacja zabytkowego parku pałacowego w Krotoszynie na potrzeby publicznego parku miejskiego – opracowanie i plany;
- Publikacja na temat krotoszyńskiej loży masońskiej – St. Johannis Freimauer Loge „Zum Tempel der Philichttreue” z listą członków organizacji w latach 1873–1874.

W minionym roku z muzealnej biblioteki **skorzystało 39 osób** (29 w roku 2024), **wypożyczając 197 tytułów**.

W roku 2024: 29 osób wypożyczyło 207 pozycji.

5. Udostępnianie zbiorów (frekwencja w 2025 r.):

a) Muzeum zwiedziło:

Zwiedzający		Liczba osób			
		2024		2025	
Zwiedzający wystawę stałą oraz ekspozycje czasowe	indywidualnie	ok. 643		ok. 827	
	w grupach	30 grup	562	28 grup	573
	wernisaże	2	70	3	200
Uczestnicy zajęć muzealnych		175 grup	3 270	161 grup	3 039
Uczestnicy imprez okolicznościowych (w przybliżeniu)		ok. 1 440		ok. 1 450	
Suma zwiedzających ekspozycje w muzeum (w przybliżeniu)		ok. 5 985*		ok. 6 089*	

w tym:

Sprzedane bilety:

Bilety	Ilość sprzedanych		Dochód z biletów	
	2024	2025	2024	2025
Ulgowe (5 zł)*	2 690	3 123	8 070,00 zł	15 615 zł
Normalne (10 zł)*	1 030	440	5 150,00 zł	4 400 zł
W sumie bilety przyniosły dochód			13 220,00 zł	20 015 zł

*W minionym roku ceny biletów ulgowych podniesiono z 3 do 5 zł, a ceny biletów zwykłych z 5 do 10 zł.

Zwiedzający bezpłatnie:

Zwiedzający	Liczba osób	
	2024	2025
Bilety bezpłatne (np. zwiedzający w niedziele)	724	876
Niebiletowe imprezy połączone ze zwiedzaniem (w przybliżeniu)	ok. 1 440	ok. 1 592
W sumie odwiedzających Muzeum bezpłatnie (w przybliżeniu)	ok. 2 164	ok. 2 468

b) Inne formy działalności:

Zwiedzający		Liczba osób	
		2024	2025
Uczestnicy konkursów		510	663
Uczestnicy wydarzeń poza muzeum (w przybliżeniu)		-	550
Korzystający z biblioteki	korzystających	29	39
	wypożyczeń	207	197
Usługa przewodnika	po mieście	2	1
	po wystawie stałej*	-	2
Suma korzystających z innych form działalności muzeum (w przybliżeniu)		ok. 772	ok. 1 252

*dla grup szkolnych i przedszkolnych usługa przewodnika po wystawie stałej wliczona jest w cenę biletu, w wykazie ujęto jedynie usługę przewodnika wynajętego dla grup o innym charakterze.

c) Łącznie z oferty Muzeum w roku 2025 skorzystało:

Zwiedzający	Liczba osób	
	2024	2025
Zwiedzający wystawę stałą i ekspozycje czasowe oraz uczestnicy zajęć muzealnych i imprez na terenie i w okolicy Muzeum (w przybliżeniu)	ok. 5 985*	ok. 6 089*
Uczestnicy innych form działalności Muzeum (w przybliżeniu)	ok. 772	ok. 1 252
Suma korzystających z oferty Muzeum Regionalnego w 2025 roku (w przybliżeniu)	ok. 6 767	ok. 7 341

* Nie ujęto trudnej do określenia liczby osób zwiedzających ekspozycje na krotoszyńskim rynku, w budce strażniczej, na parterze muzeum oraz wystawy wypożyczone.

d) Korzystający z oferty muzeum w sieci na dzień 31 grudnia 2025*:

Strona/profil	obserwujący/subskrybenci		Wyświetlenia	
	2024	2025	2024	2025
Strona muzeum na portalu społecznościowym Facebook	4 035	4 464	127 848	1 013 868
Kanał muzeum na platformie YouTube	854	939	18 628	17 554
Strona www.muzeum.krotoszyn.pl	-	-	22 381**	32 307**
RAZEM	4 525	5 403	168 857	1 063 729
Rozwój internetowej bazy zbiorów biblioteki muzealnej	1616 pozycji w internetowej bazie zbiorów biblioteki			

* Szczegółowe dane na temat aktywności Muzeum w sieci można znaleźć w punkcie 3 podpunkt i) niniejszego sprawozdania.

** Dane dotyczą jedynie materiałów zamieszczonych w roku 2025.

6. Inne formy działalności:**a) Działalność naukowa:**

- udzielono **35 promes** na prowadzenie działalności archeologicznej w naszym regionie (36 w roku ubiegłym);
- Muzeum angażuje się w projekt naukowy „*Musea et Sigilla*” pod patronatem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz poznańskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Heraldycznego;
- w ramach współpracy z Instytutem Archeologii Uniwersytetu Gdańskiego jeden z zabytków archeologicznych (A-3) naszego muzeum był szczegółowo badany na wyżej wymienionej uczelni.

b) Wybrana działalność dyrektora Muzeum:

- występy w materiałach medialnych promujących miasto, jego historię, kulturę oraz tradycje, między innymi w programach telewizyjnych realizowanych przez ostrowską Telewizję ProArt, poznańską TVP 3, diecezjalną telewizję „Dom Józefa” oraz w kontekście historycznym i turystycznym w telewizjach i na kanałach internetowych;
- przygotowanie wystaw poświęconych historii Poczty Wierzbiety, dziejom Krotoszyna oraz Ojcom Polskiej Niepodległości;
- prowadzenie przygotowywanych przez samorząd uroczystości patriotycznych: obchody Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Benicach i Krotoszynie (1 III), uroczystości pod Krzyżem Katyńskim na cmentarzu parafialnym (12 IV), obchody Święta Wojska Polskiego na cmentarzu parafialnym (15 VIII), uroczystości z okazji agresji ZSRR na Polskę w krotoszyńskiej Bazylice (14 IX), powiatowo-gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości na krotoszyńskim rynku i pod Pomnikiem Wolności (11 XI) oraz obchody Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego pod Pomnikiem Powstańców Wielkopolskich (27 XII);
- prace w zespole ds. nazewnictwa ulic przy Urzędzie Miejskim w Krotoszynie;
- prace w jury konkursowym podczas: XIII i XIV Olimpiady Wiedzy o Ziemi Krotoszyńskiej oraz podczas konkursu na „Pocztówkę Powstańczą”;
- konsultowanie organizowanych obchodów świąt państwowych oraz działań upamiętniających i renowacyjnych w miejscach pamięci, prowadzonych przez miejscowy Urząd Miejski oraz Starostwo Powiatowe;
- oprowadzanie po muzeum i Krotoszynie odwiedzających miasto zagranicznych delegacji z Korei i Niemiec;
- wystąpienia historyczne podczas wydarzeń:
  - 106 rocznicy wyzwolenia Krotoszyna podczas powstania wielkopolskiego na dworcu kolejowym w Krotoszynie (1 I),
  - IX. Biegu Niepodległości w Krotoszynie na schodach miejscowego ratusza (11 XI),
  - koncertu Orkiestry Reprezentacyjnej Sił Powietrznych z okazji 106 rocznicy powstania wielkopolskiego w Kinie „Przedwiośnie” (11 I),
  - obchodów 106. rocznicy walk powstańczych o Zduny w miejscowym kościele ewangelickim (9 II),
  - obchodów 80-tej rocznicy zakończenia II wojny światowej pod pomnikiem Pamięci Mieszkańców Ziemi Krotoszyńskiej Poległych na Frontach II Wojny Światowej (8 V),
  - policyjnej lekcji historii z okazji 85. rocznicy zbrodni katyńskiej w krotoszyńskim Kinie „Przedwiośnie” (21 V),
  - uroczystości 50-lecia Przedszkola nr 6 „Kubuś” (6 VI),
  - uroczystego posiedzenia krotoszyńskiej Rady Miejskiej z okazji 610. rocznicy lokacji miejskiej Krotoszyna oraz 35-lecie samorządu terytorialnego w ratuszu (14 VI),
  - uroczystej mszy św. w kościele pw. św. Ap. Piotra i Pawła z okazji 250. Rocznicy konsekracji świątyni (29 VI),
  - obchodów 107 rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości przy Pomniku wolności, podczas uroczystości zorganizowanej przez społeczność Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Krotoszynie (7 XI);
- wykłady historyczne:
  - „Blaski i cienie korony – opowieść o pierwszych polskich królach w 1000. rocznicę ich koronacji”

- w Bibliotece Publicznej Gminy i Miasta Zduny (23 I),
- „Powstanie wielkopolskie 1918–1919 na ziemi krotoszyńskiej” w Bibliotece w Baszkowie (25 II),
- „Najdawniejsze dzieje Krotoszyna” w Bibliotece Publicznej im. A. Fiedlera w Krotoszynie (20 V),
- „Blaski i cienie korony – opowieść o pierwszych polskich królach w 1000. rocznicę ich koronacji” w Bibliotece Publicznej Gminy Nowe Miasto nad Wartą – Filia Chocicza (9 X);
- aktywny udział w konferencjach naukowych:
  - Konferencja „Na królewskim trakcie” zorganizowana w ramach 30. Jarmarku Archeologicznego w Rezerwacie Archeologicznym w Kaliszu-Zawodziu przez Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej. Dyrektor przedstawił temat „Pierwsza dynastia Piastów. Początki państwa polskiego”;
  - Konferencja „Kalisz Piastowski” zorganizowana przez Diecezję Kaliską, Narodowe Sanktuarium św. Józefa, Miasto Kalisz, Starostwo Powiatowe w Kaliszu, Instytut Archeologii i Etnologii PAN – Kaliskie Stanowisko Archeologiczne, Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk oraz Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Kaliszu. Dyrektor przedstawił referat pt. „Bolesław Chrobry w świetle źródeł historycznych”.

c) Wybrana działalność promocyjna:

- przygotowanie plakatów wydarzeń muzealnych oraz, w wybranych przypadkach, zaproszeń;
- promowanie działalności Muzeum na stronach internetowych instytucji oraz w mediach regionalnych;
- promowanie Muzeum na innych portalach internetowych, na przykład w internetowej Mapie Polskich Muzeów, przygotowanej przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.

d) Współpraca z organizacjami i instytucjami:

Agencja „Pietrasz” Agencja „Zegart” Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Zduny, Bractwo Rycerskie Ziemi Kaliskiej – Poczet Wierzbicy z Krotoszyna Centrum Usług Społecznych w Krotoszynie, Dzienny Dom „Senior+” w Krotoszynie, Galeria Krotoszyńska, Galeria Refektarz Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury, Instytut Archeologii Uniwersytetu Gdańskiego, Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Pamięci Narodowej oddział w Łodzi Poznaniu, Instytut Pamięci Narodowej oddział w Poznaniu, Komenda Powiatowa Policji w Krotoszynie, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Krotoszynie, Krotoszyński Fanatycy Kolejorza, Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie, Krotoszyński Ośrodek Kultury, Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Krotoszynie, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Muzeum Regionalne Ziemi Sulmierzyckiej im. S.F. Klonowicza, Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Krotoszynie, Noname Boardgamer (grupa nieformalna), Oddział PTTK w Krotoszynie, Państwowa Szkoła Muzyczna w Krotoszynie, Parafia pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Krotoszynie, Pierogarnia Leniwiec; Polski Czerwony Krzyż – Oddział w Krotoszynie Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Krotoszynie, Przedszkole nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi „Kubuś” w Krotoszynie, Rada Osiedla nr 1 w Krotoszynie, Redakcja „Gazety Lokalnej”,	Redakcja „Rzeczy Krotoszyńskiej”, Redakcja krotoszyn.naszemiasto.pl, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Konarzewie, Starostwo Powiatowe w Krotoszynie, Stowarzyszenie „Aktywny Senior”, Stowarzyszenie Bractwo Rycerskie Ziemi Kaliskiej, Stowarzyszenie Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw, Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne Krotoszyn, Stowarzyszenie LGD „Okno Południowej Wielkopolski” Krotoszyn, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły na Błoni, Stowarzyszenie „Spacer”, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Benicach, Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Chwaliszewie, Szkoła Podstawowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Orpiszewie, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Wlkp. w Krotoszynie, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Krotoszynie, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Wojska Polskiego w Krotoszynie Szkoła Podstawowa nr 7 im. Henryka Jordana w Krotoszynie, Szkoła Podstawowa nr 8 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Krotoszynie Środowiskowy Dom Samopomocy w Krotoszynie, Telewizja „ProArt”, Teatr „Verum” Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury, Towarzystwo Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej, Urząd Miejski w Krotoszynie, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Oddział w Kaliszu, Wydział Historyczny Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Zdunowski Ośrodek Kultury, Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Krotoszynie, Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Krotoszynie, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Krotoszynie Zielony Smok (grupa nieformalna), Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Krotoszyn.
--	--

7. Sprawy gospodarcze, porządkowe i kadrowe:

- w minionym roku ceny biletów ulgowych podniesiono z 3 do 5 zł, a ceny biletów zwykłych z 5 do 10 zł.
- pomieszczenia po kawiarence nadal użytkuje Państwowa Szkoła Muzyczna w Krotoszynie jako siedzibę biblioteki szkolnej. Najem ma trwać do ukończenia remontu jej nowej siedziby w pałacu – w 2025 roku podpisano kolejną, roczną umowę wynajmu;
- w I półroczu 2025 Państwowa Straż Pożarna przeprowadziła kontrolę realizacji zaleceń, jakie muzeum otrzymało pod koniec ubiegłego roku.
- przeciętna liczba zatrudnionych w ciągu minionego roku : **4,75 etatu**, w tym:

Stanowisko	Część etatu
dyrektor	1
historyk	1
renowator	0,5
przewodnik*	0,5
główny księgowy	0,25

referent administracyjny*	0,5
pomoc muzealna	0,5
pracownik gospodarczy	0,5

*osoba zatrudniona na łącznie jeden etat